

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2006-740-0150
Dok.: CKV40484

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 19 af 6. marts 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Politi- og domstolsreform) (L 168).

Spørgsmål:

”Ministeren bedes redegøre for, hvorledes politiet i Sverige og Norge har organiseret deres detentionsanbringelser med særligt henblik på de lange køreafstande i de to lande?”

Svar:

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra det svenske og norske rigspoliti.

Det svenske rigspoliti (Rikspolisstyrelsen) har oplyst følgende:

”I svensk rätt regleras de möjligheter Polisen har att omhändertaga personer som anträffas så berusade av alkohol eller annat berusningsmedel att de är ur stånd att ta hand om sig själva i lagen (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. (LOB) ... [som kan findes på www.lagrummet.se].

LOB trädde i kraft år 1977. Samtidigt avskaffades straffet för fylleri. Lagstiftningen ingick som ett led i en utveckling av adekvata vårdformer för akut berusade personer. Rikspolisstyrelsen har, efter samråd med Socialstyrelsen, utfärdat föreskrifter och allmänna råd för verkställighet av LOB [föreskrifterna kan findes på www.police.se/static/fap/FAP023_1_RPSF2000_57.pdf].

Reformer av LOB har aktualiserats vid några tillfällen sedan lagen trädde i kraft. Det senaste reformarbetet skedde år 2002 när Polisverksamhetsutredningen bl.a. fick i uppdrag att utreda frågan om att föra över huvudansvaret för förvaring av personer som omhändertagits enligt LOB från Polisen till annan huvudman... [betänkningen om politivirksomhed (SOU 2002:117) kan findes på www.regeringen.se/download/cfa0bf4f.pdf?major=1&minor=436&cn=attachmentPublicDuplicator_0_attachment]. Utredningens huvudsakliga uppgift var att göra en översyn av Polisens arbetsuppgifter samt att se över vilka möjligheter som finns att komplettera Polisens resurser och insatser i glest befolkade delar av Sverige och, vid särskilda tillfällen, även i övriga delar av landet.

Utredningen ger en fyllig beskrivning av nuvarande reglering och Polisens arbetsoppgifter når personer omhändertaras enligt LOB (se avsnitt 1.1 och 1.2 i betänkandet). Utredningens författningsförslag går i huvudsak ut på att en omhändertagen person snarast skall överlämnas till socialnämnden på den ort där omhändertagandet ägt rum. Polisen fråntas därmed möjligheten att hålla kvar en omhändertagen och får således inte ta vederbörande i förvar. Betänkandets förslag har ännu inte blivit föremål för lagstiftningsåtgärder.

Frågan om transporter berörs endast ytligt av utredningen. Blandt annat har som remissynpunkt påpekats att särskilda problem kan uppkomma i befolkningsmässigt små kommuner där en tilnyktringsenhet i framtiden kan tänkas behöva betjäna flera kommuner. Det kan då uppkomma problem för Polisen att vid långa geografiska avstånd föra den omhändertagna till tillnyktringsenheten (se sid. 43 i betänkandet). Vidare diskuteras i utredningen frågan om hur lång tid ett omhändertagande kan tänkas få ta mot bakgrund av den transport som Polisen kan behöva företa av en omhändertagen, särskilt når det rör sig om långa avstånd (se sid. 63 i betänkandet).

Några särskilda överväganden når det gäller transporter har i dagsläget inte gjorts inom Polisen. I glesbygd kan det naturligtvis för Polisens del i bland bli aktuellt att transportera personer omhändertagna enligt LOB längre sträckor. Polisen har dock tillgång till relativt många platser där Polisen kan förvara personer omhändertagna enligt LOB. För att ge en någorlunda aktuell bild av var i Sverige som det finns möjlighet att förvara omhändertagna enligt LOB hänvises til en PM av Rikspolisstyrelsen upprättad i november 2005 ...[som vedlägges].”

Det norske rigspoliti (Politidirektoratet) har oplyst følgende:

”Det følger av Politiloven at politiet kan arrestere, innbringe og sette i såkalt drukkenskapsarrest enhver som i beruset tilstand forstyrrer den alminnelige ro og orden eller den lovlige ferdsel, forulemper andre eller volder fare for seg selv. Politiet kan holde vedkommende i arrest inntil vedkommende er blitt edru [den norske politilov kan findes på www.lovdata.no].

I Politiloven er ordlyden at politiet kan sette vedkommende i arrest. Ordet ”kan” betyr at politiet også kan velge andre løsninger enn innsettelse i arrest. Blant annet kan den anholdte bringes til avrusning eller bringes til sin bopel dersom det er voksne ansvarlige personer som uttrykker ønske om at de selv kan ta vare på vedkommende. Det siste er ofte ikke aktuelt dersom vedkommende har forulempet andre, forstyrrer den alminnelige fred og orden eller lovlige ferdsel. I slike tilfeller vil vedkommende bli satt i arrest, og når han blir edru, vil han bli straffet i form av bot. Det å være beruset i seg selv, medfører ikke straff.

Anholdelser for drukkenskap har vært, og er fortsatt, en ressurskrevende del av politiets ordenstjeneste. Antall innbrakte personer er over 30 000 pr. år. I alle norske byer har politistasjonene drukkenskapsarrest, men lange avstander utenom byene, fører til at det ofte går mye tid til å transportere berusede personer til arrestene. Transporten skjer med politiets ordinære patruljebiler.

Hvorvidt den berusede person skal innbringes, settes i arrest eller plasseres i et annet særskilt sted for avrusning, beror på et skjønn som skal utøves fra den polititjenestemann/kvinne som er på stedet.

Som nevnt kan Politiet la andre voksne, edru personer, som sier seg villig dertil, å ta omsorg for den berusede. Men det er fremdeles slik at de aller fleste overstadig berusede personer blir av politiet kjørt til nærmeste politiarrest.

»Politireform 2000«, som førte til omorganisering av 54 politidistrikt til 27, medførte ingen endring i at det kan forekomme lange kjøreavstander for politiets anbringelse av de berusede. Når forholdene tilsier det, må politiet frakte de berusede til en politistasjon, selv om det kan være lange avstander.»

Justitsministeriet kan henholde sig til uttalelserne fra det svenske og norske rigspoliti.